

Overweging 5^e zondag door het jaar

Jesaja 58,7-10; 1 Kor. 1; Matteüs 5,13-16

Bij de voorbereiding van deze viering las ik het volgende: *'Als de wereld door ons er niet beter op wordt, hebben wij geen reden van bestaan'*.

Ik weet niet hoe het u vergaat, maar mij bracht die uitspraak flink in verwarring. Zou Jezus ons dát dan bij monde van de evangelist Matteüs willen zeggen als Hij ons het zout van de aarde en het licht van de wereld noemt? Zouden wij als christenen, als volgelingen van Jezus van Nazareth, dan het verschil kunnen maken?

De profeet Jesaja windt er geen doekjes om: Gods glorie zal pas door jou als een licht gaan stralen, als je heel concreet zorgt voor wie tekort komen en in nood zijn, als je opkomt voor recht en gerechtigheid voor elk mens. Dat is nogal wat. Ik krijg het er toch een beetje benauwd van. We willen echt wel mensen helpen, maar bijvoorbeeld zwervers letterlijk opnemen in ons huis? We leven nu toch in andere tijden en het risico, dat je bedrogen en bestolen wordt is niet denkbeeldig.

Maar wat dan wél? Hoe kunnen wij in onze tijd nog licht en zout zijn in onze wereld, hoe kunnen wij dan nog iets van die boodschap van Jezus laten stralen?

De kerken lopen leeg. De beeldvorming over religie en kerken is slecht. Onze eigen Rooms-Katholieke Kerk staat al helemaal onder zware kritiek vanwege de kwestie van seksueel misbruik van zwakke en kleine mensen en een cultuur van zwijgen en toedekken.

In een samenleving, waarin religie zoal naar het privé-terrein is verbannen en het verbeteren van de wereld zeker niet meer exclusief het domein van de kerken is, draagt dit niet bij aan geloofwaardigheid, laat staan aan uitstraling.

Wat doen we dan verkeerd?

Klopt onze marketing niet helemaal en moeten we onze uitstraling naar buiten professioneler aanpakken? Moeten we dan toch allemaal gaan evangeliseren met de Waarheid in de aanbieding? Of moeten we allemaal activisten worden, die ons storten in grote welzijnsprojecten hier en over de hele wereld?

We weten het eigenlijk niet zo goed meer. We leven in onzekere tijden. De wereld verandert in een snel tempo. De moderne communicatiemiddelen bewerken grote volksbewegingen, zoals in Tunis en nu weer in Egypte en Jemen, grenzen en zekerheden vallen weg, de grote instituties vallen om. Wat is nog zeker? Wat is nog goed? Wat betekent dan nog kerk en religie?

En toch komen wij hier samen, omdat we hopen en vermoeden, dat de boodschap van Jezus Christus er wél toe doet. Als geloofsgemeenschap hebben we in het huidige tijdsbestel zeker niet de pretentie meer, dat we als christenen beter zouden zijn dan andere mensen. Misschien daarom ook wel, dat we ons gemakkelijker vinden in de eerste woorden van Paulus, die we vandaag hoorden dan in die van het evangelie van vandaag.

Paulus zegt immers, dat het verkondigen van het evangelie niets te maken mag

hebben met vertoon van welsprekendheid of geleerdheid of menselijke 'wijsheid'. Een beetje bescheidenheid lijkt wel op zijn plaats. Of gaat het daar niet om?

Laten we nog eens goed kijken naar het evangelie van vandaag.

De lezing komt uit de zogenaamde bergrede van Jezus, waarin Wet en Profeten worden samengevat en uitgelegd op een ongekenne manier. Het is het kernprogramma van heel Jezus' verkondiging en leven.

Deze grote rede van Jezus begint op een wonderlijke manier. Jezus prijst de mensen zalig, die arm van geest zijn, dat wil zeggen: eenvoudig, zonder grootspraak. Hij prijst mensen die verdriet hebben, zachtmoedig zijn, zuiver van hart, vredelievend. Gewone mensen dus, zoals we er velen om ons heen kennen. Jezus prijst ook de mensen, die met heel hun hart naar gerechtigheid verlangen en er zelfs om worden vervolgd en beschimpt.

En dán volgt de tekst van vandaag.

In die context kunnen we het ineens heel anders verstaan. Het gaat niet om grote daden, om mensen die het allemaal wel weten en macht en mogelijkheden hebben om hun grootheid over het voetlicht te brengen. Het gaat om mensen, die Jezus gelukkig prijst, zalig spreekt: kleine mensen van goede wil met het hart op de juiste plaats. Juist zó zijn jullie, zoals je bent, het zout van de aarde, zó zijn jullie een licht voor de wereld. Kruip niet weg, laat je zien en horen, want door jullie zal de wereld er beter op worden. Gods kracht komt in jullie aan het licht, jullie maken het verschil, en niet de machthebbers, de grootsprekers, de reclamemakers, de geslaagden in onze samenleving ...

Zo mogen we begrijpen, dat het gaat om Góds waarheid, Gods wijsheid, Gods liefde, die diep in ons hart is gelegd als een werkende kracht, als een licht dat ons roept en aanzet tot goedheid en liefde. Dat is waarvan profeten, kunstenaars, heiligen en heel veel gewone mensen al eeuwen lang krachtig getuigen. Dat is, wat in Jezus vlees en bloed is geworden. Het is de kracht van Gods Geest zelf, waarover Jezus spreekt als Hij ons gelukkig prijst. Hij zegt als het ware: het gaat om jullie, kleine mensen. Ook in jullie klinkt Gods stem, ook in jullie straalt zijn licht, ook jullie zijn doordrongen van zijn zoutende werking. Als je het lef hebt te luisteren naar die stem, dan zal het ook naar buiten komen, zo klein en zwak als het lijkt. En dan zullen we het ook in elkaar en vele anderen herkennen, elk met eigen talenten en mogelijkheden, en zo samen uitgroeien tot een groot licht, tot levenskrachtig zout. Is dat niet de roeping van samen Kerk, samen geloofsgemeenschap zijn?

Getuig van God zonder vertoon of eigenwaan, leren we van Paulus. Uw geloof moest niet steunen op menselijke wijsheid, maar op kracht van God.

In ons, zoals we hier samen zijn, in elk mens van goede wil, kan God zelf aan het licht komen, kan de wereld er beter op worden, hebben wij reden van bestaan, kunnen wij licht en zout zijn.

Dat het zo moge zijn.

Leny Beemer